

Oplæg

Introduktion

- Ethiske aspekter
 - Arbejdsgange der omhandler etik
 - Bachelorprojekt
 - Forskningsøjemed
- I løbet af oplægget:
 - Ethiske komiteer der skal kontaktes
 - Beskrive en etisk retning

Indledning

- Når et kontraststof skal vurderes
 - Kan reagensglasforsøget overføres til virkeligheden?
 - Økologisk generaliserbarhed / validitet
 - Analytisk – konklusion ud fra laboratorieforsøg
 - Teoretisk – Opmærksom på mulige forhold / fejlkilder
 - Espinosa og lidt os (mavesyrepåvirkning).
 - Bogstavelig – Sikkerhed i at det virker i kroppen
- Vi ville have forsøgt i menneskekroppen
 - Vi nævner det men springer over det:
 - *"ikke er etisk aktuelt for vores opgave"*
 - *"grundet det etiske regelsæt der gjaldt for vores eksperiment kunne dette ikke lade sig gøre for os"*
- Vi nævner det flere gange og kunne have givet det et afsnit

[Lokal Etisk Komite]

- Hvis in vivo forsøg
 - Radiografuddannelsen har Lokal Etisk Komite
 - Det er sjældent
- Har til formål at vurdere om de studerendes arbejde er etisk forsvarligt
 - Når det handler om:
 - Patienter
 - Pårørende
 - Klienter
 - Personale
 - Eller data der kan henføre til disse
 - Fx i BA-projekter.
- Ansøgningen sendes skriftligt til medlemmerne
 - Bearbejdes i løbet af 48 timer
 - Indeholder:
 - 2 sider:

- Begrundelse for valg af emne
- Problemformulering
- Teori og metodeovervejelser
 - Hvilken type data og hvorfra
- Officielle kontaktveje
- Bilag
 - Informationsbrev
 - Interviewguide
 - Forsøgsprotokol
- Desuden ubegrænset:
 - Ethiske overvejelser

--- drikkepause ---

Utilitarisme

- Mange etiske retninger og forfattere
 - Til vores projekt kunne man bruge Utilitarisme – Nytteetik
- Nyere etisk retning
 - 18. århundrede, især af Jeremy Bentham
 - På den tid var etik kun noget for humanistiske videnskaber
 - Ikke politik og erhvervsliv
 - I dag har nytteetik været med til at skabe virksomhedsprofiler og dyrevelfærd
- En afart af konsekvensetikken
 - "En handling moralske værdi er bestemt af handlingens konsekvens"
- Nytteetik giver moralsk værdi til beregninger
 - Fordele og ulemper
 - Mulig nytte eller skade
 - Man skal gøre det der giver det bedste resultat for flest mulige
- Eksempel: Emne der har været i medierne
 - Liberal tænketank
 - Ulandsstøtte til malariabekæmpelse
 - Kortsigtet – bedst for flest, hurtigst
 - Modstand
 - Høj korruption og hungersnød og lav uddannelse
 - Langsigtet – bæredygtighed for generationer
 - Debat baseret på cost-benefit-analyse og konsekvenser af tiltag
 - Nytteetik vægter argumenter i forhold til beregninger og afvejninger
- Kritik
 - Styrken i "alt skal beregnes" er samtidig en begrænsning
 - Ikke alle konsekvenser kan forudsiges ved beregninger
 - Atomkraft katastrofer som Tjernoby
 - Begrænsede anvendelsesomfang
 - Bentham prøvede i "*En indledning i principperne for moral og lovgivning*"

- *Lyst og nytte (lykke)* måles hos den enkelte
- Resultater i befolkning opsummeres til grundlag for regeringsmæssige beslutninger
- Svaret på vejen til et lykkeligt liv != nytteetik

--- drikkepause ---

Nytteetik i vores projekt

- Positivistisk og induktion
 - Nytteetikken favner ikke for bredt, som i Benthams tilfælde.
 - Vi vil gøre det mest rigtige baseret på vores målinger
 - Billedkvalitet
 - Billigt produkt og let at håndtere
 - Naturlig kost
 - Vores opgave tager patienten i betragtning
 - Nytteetik bruges ofte som dække for "*simpel markedslogik*" og *effektiviseringsberegninger*

Opsummering

- Bogstavelig økologisk generaliserbarhed
 - Patientforsøg
 - Ansøgning til Lokal Etisk Komitee
 - Anvende nytteetikken i argumentationen

Afrunding

- Videre arbejde med projektet på afdelingen
 - Andre etisk kontrollerende instanser
 - Regionale videnskabsetiske komiteer
 - Etisk råd
 - Nationalt
 - Genteknologiske problemstillinger
 - Emner i politisk debat
- Ved tvivl
 - Citat fra "*Videnskab og forskning*" af Larsen og Vejleskov:
 - "*Det er altid fornuftigt at tage kontakt til komiteen, før man begynder på et sådan projekt, for den vil meget gerne være rådgivende med hensyn til om det er nødvendigt at anmelde projektet. Som hovedregel behandles kvalitets sikringsprojekter, udviklingsprojekter og teknologivurderingsprojekter ikke i de videnskabsetiske komiteer*".
 - Forklarer autonom undersøgelse af emnet
- Lokal Etisk Komite passer på de radiografstuderende (og patienterne)
- Personligt

- Foruroligende hvis ikke projekter som vores kontrolleres etisk ude i virkeligheden
- Tak for nu.